



Tlač a informácie

## **Súdny dvor rozhodol, že zamýšľanú dohodu medzi Európskou úniou a Kanadou o prenose údajov z osobného záznamu o cestujúcom nemožno uzavrieť v jej súčasnej podobe**

*Hoci systematický prenos, uchovávanie a využívanie všetkých údajov z osobného záznamu o cestujúcom je v podstate prípustný, viaceré ustanovenia návrhu dohody nezodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim zo základných práv Únie*

Európska únia a Kanada dojednali Dohodu o prenose a spracúvaní údajov z osobného záznamu o cestujúcom (dohoda PNR), ktorá bola podpísaná v roku 2014. Európsky parlament, keďže ho Rada Európskej únie požiadala o schválenie uvedenej dohody, rozhodol, že sa obráti na Súdny dvor s otázkou, či je zamýšľaná dohoda v súlade s právom Únie, a to najmä s ustanoveniami týkajúcimi sa rešpektovania súkromného života, ako aj ochrany osobných údajov. Je potrebné uviesť, že Súdny dvor sa mal po prvýkrát vysloviť k zlučiteľnosti návrhu medzinárodnej dohody s Chartou základných práv EÚ.

Vo svojom stanovisku z dnešného dňa Súdny dvor dospel k záveru, že **dohodu PNR nemožno uzavrieť v súčasnej podobe z dôvodu nezlučiteľnosti viacerých jej ustanovení so základnými právami, ktoré priznáva Únia.**

Zamýšľaná dohoda umožňuje systematický a priebežný prenos údajov z PNR týkajúcich sa všetkých cestujúcich v leteckej doprave kanadskému orgánu na účely ich využívania a uchovávania, ako aj ich prípadného následného prenosu ďalším orgánom a ďalším tretím krajinám, a to s cieľom boja proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti. Na tento účel zamýšľaná dohoda stanovuje najmä päťročné obdobie uchovávania údajov, požiadavky týkajúce sa bezpečnosti a integrity údajov z PNR, bezodkladné maskovanie citlivých údajov, právo na prístup k údajom, na ich opravu a výmaz, ako aj možnosť podať správny alebo súdny opravný prostriedok.

Údaje z PNR ako celok môžu okrem iného odhaliť celú cestovnú trasu, cestovné zvyky, vzťahy, ktoré existujú medzi dvomi alebo viacerými osobami, ako aj informácie o finančnej situácii cestujúcich v leteckej doprave, ich stravovacích návykoch alebo o ich zdravotnom stave, ba dokonca by mohli poskytnúť citlivé informácie o týchto cestujúcich. Okrem toho prenesené údaje z PNR sú určené na to, aby boli prostredníctvom automatizovaných prostriedkov založených na vopred stanovených vzoroch a kritériách systematicky analyzované pred príchodom cestujúcich do Kanady. Takéto analýzy môžu poskytnúť dodatočné informácie o súkromnom živote cestujúcich. Napokon, keďže obdobie uchovávania údajov z PNR môže predstavovať až päť rokov, možno na základe tejto dohody disponovať informáciami o súkromnom živote cestujúcich v leteckej doprave počas osobitne dlhej doby.

Súdny dvor tak uviedol, že prenos údajov z PNR z Únie do Kanady, ako aj pravidlá zamýšľanej dohody týkajúce sa uchovávania údajov, ich využívania a ich prípadného následného poskytovania kanadským, európskym alebo zahraničným štátnym orgánom predstavujú **zásah do základného práva na rešpektovanie súkromného života**. Rovnako zamýšľaná dohoda predstavuje **zásah do základného práva na ochranu osobných údajov**.

Súdny dvor následne preskúmal, či tieto zásahy možno odôvodniť. V tejto súvislosti uviedol, že **dotknuté zásahy sú odôvodnené sledovaním cieľa všeobecného záujmu** (ochrana verejnej bezpečnosti v rámci boja proti teroristickým trestným činom a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti) a že prenosom údajov z PNR do Kanady a ich následným spracúvaním možno zaručiť dosiahnutie tohto cieľa.

**Pokiaľ ide o nevyhnutnosť zásahov**, Súdny dvor usúdil, že **viaceré ustanovenia dohody sa neobmedzujú na to, čo je striktne nevyhnutné, a nestanovujú jasné a presné pravidlá.**

Súdny dvor osobitne uviedol, že strany dohody pripustili možnosť prenosu **citlivých údajov** do Kanady (citlivé údaje zahŕňajú súbor informácií, ktoré poukazujú na „rasový alebo etnický pôvod, politické názory, vierovyznanie alebo filozofické presvedčenie, členstvo v odborovej organizácii“ alebo súbor informácií o „zdravotnom stave alebo sexuálnom živote osoby“). Vzhľadom na riziko, že spracúvanie bude v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie, by bolo potrebné, aby bol prenos citlivých údajov do Kanady presne a osobitne dôkladne odôvodnený, a to na základe iných dôvodov, než je ochrana verejnej bezpečnosti pred terorizmom a závažnou nadnárodnou trestnou činnosťou. V tomto prípade však takéto odôvodnenie chýba. Súdny dvor z toho vyvodil, že **ustanovenia dohody týkajúce sa prenosu citlivých údajov do Kanady, ako aj ich spracúvania a uchovávanía sú nezlučiteľné so základnými právami.**

Súdny dvor tiež usúdil, že zamýšľaná dohoda nejde nad rámec toho, čo je striktne nevyhnutné v rozsahu, v akom umožňuje prenos údajov z PNR týkajúcich sa všetkých cestujúcich v leteckej doprave do Kanady. Účelom automatizovanej analýzy údajov z PNR je totiž identifikovať riziko pre verejnú bezpečnosť, ktoré by prípadne mohli predstavovať osoby, ktoré nie sú príslušným útvarom známe a ktoré by mohli byť z dôvodu tohto rizika podrobené dôkladnejšej kontrole na hraniciach. Toto spracúvanie údajov uľahčuje a urýchljuje vybavovanie bezpečnostných kontrol (najmä na hraniciach), ktorým sa v súlade s článkom 13 Chicagského dohovoru<sup>1</sup> musia podrobiť všetci cestujúci v leteckej doprave, ktorí chcú vstúpiť na územie Kanady alebo toto územie opustiť, pričom títo cestujúci majú povinnosť rešpektovať podmienky vstupu a výstupu stanovené platným kanadským právom.

Z tých istých dôvodov, pokiaľ sa cestujúci nachádzajú na území Kanady alebo túto tretiu krajinu opúšťajú, existuje nevyhnutný vzťah medzi týmito údajmi a cieľom, ktorý sleduje táto dohoda, takže táto dohoda nejde nad rámec toho, čo je striktne nevyhnutné, len preto, že umožňuje systematické uchovávanie a využívanie ich údajov z PNR.

Pokiaľ ide o využívanie údajov z PNR počas pobytu cestujúcich v leteckej doprave v Kanade, Súdny dvor uviedol, že pokiaľ bol cestujúcim v leteckej doprave po overení ich údajov z PNR povolený vstup na územie tejto tretej krajiny, potom sa využívanie týchto údajov počas ich pobytu v Kanade musí zakladať na nových okolnostiach, ktoré toto využívanie odôvodňujú. Na toto využívanie sú teda v súlade s judikatúrou Súdneho dvora potrebné pravidlá stanovujúce hmotnoprávne a procesné podmienky, ktoré budú upravovať takéto využívanie, a to najmä na účely ochrany dotknutých údajov pred rizikom zneužitia. Takéto pravidlá musia vychádzať z objektívnych kritérií na účely vymedzenia okolností a podmienok, za ktorých kanadské orgány uvedené v zamýšľanej dohode môžu tieto údaje využívať. Aby sa v praxi zabezpečilo plné dodržiavanie týchto podmienok, je nevyhnutné, aby využívanie uchovávaných údajov z PNR počas pobytu cestujúcich v leteckej doprave na území Kanady v zásade podliehalo, s výnimkou náležite odôvodnených prípadov, predchádzajúcemu preskúmaniu buď zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu, pričom rozhodnutie tohto súdu alebo orgánu musí byť prijaté v nadväznosti na odôvodnenú žiadosť príslušných orgánov predloženú najmä v rámci konaní týkajúcich sa predchádzania trestným činom, ich odhaľovania a stíhania.

Pokračujúce uchovávanie údajov z PNR týkajúcich sa všetkých cestujúcich v leteckej doprave po ich odchode z Kanady, ktoré umožňuje zamýšľaná dohoda, sa neobmedzuje na to, čo je striktne nevyhnutné. Pokiaľ ide o cestujúcich v leteckej doprave, v prípade ktorých riziko v oblasti terorizmu

---

<sup>1</sup> Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, podpísaný v Chicagu 7. decembra 1944 (*Zbierka zmlúv Organizácie spojených národov*, zväzok 15, č. 102).

a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti nebolo pri ich prílete do Kanady a až do chvíle, kým neopustili túto krajinu, identifikované, sa totiž nezdá, že by po ich odlete existoval hoci len nepriamy vzťah medzi ich údajmi z PNR a cieľom sledovaným zamýšľanou dohodou, ktorý by odôvodňoval uchovávanie týchto údajov. Naproti tomu uchovávanie údajov z PNR týkajúcich sa cestujúcich v leteckej doprave, v prípade ktorých boli identifikované objektívne skutočnosti, na základe ktorých možno prijať záver, že títo cestujúci by mohli aj po svojom odlete z Kanady predstavovať riziko z hľadiska boja proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti, je prípustné aj po skončení ich pobytu v tejto krajine, a to aj počas obdobia piatich rokov. Využívanie údajov z PNR tak podlieha rovnakým podmienkam, ako sú podmienky týkajúce sa využívania údajov z PNR počas pobytu cestujúcich v leteckej doprave na území Kanady.

Súdny dvor takisto prijal záver, že **d'alšie ustanovenia zamýšľanej dohody sú nezlučiteľné so základným právami, pokiaľ táto dohoda nebude prepracovaná tak, aby lepšie vymedzovala a spresňovala zásahy**. Súdny dvor tak rozhodol, že dohoda by mala:

- presnejšie a jasnejšie určiť niektoré z údajov z PNR, ktoré majú byť prenášané;
- stanoviť, že vzory a kritériá používané v rámci automatizovaného spracúvania údajov z PNR budú konkrétne, spoľahlivé a nediskriminačné;
- stanoviť, že používanými databázami budú len tie, ktoré prevádzkuje Kanada v súvislosti s bojom proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti;
- stanoviť, že kanadské orgány môžu sprístupňovať údaje z PNR štátnym orgánom krajiny, ktorá nie je členským štátom EÚ, len ak existuje dohoda medzi Úniou a touto krajinou, ktorá je rovnocenná so zamýšľanou dohodou, alebo existuje rozhodnutie Európskej komisie v tejto oblasti;
- stanoviť právo na individuálne informovanie cestujúcich v leteckej doprave v prípade využívania údajov z PNR, ktoré sa ich týkajú, počas ich pobytu v Kanade a po ich odlete z tejto krajiny, ako aj v prípade sprístupnenia týchto údajov iným orgánom alebo jednotlivcom;
- zaručiť, že dohľad nad pravidlami týkajúcimi sa ochrany cestujúcich v leteckej doprave z hľadiska spracovania ich údajov z PNR bude zabezpečený nezávislým orgánom dohľadu.

Vzhľadom na to, že nie všetky zásahy, ktoré upravuje zamýšľaná dohoda, sa obmedzujú na to, čo je striktné nevyhnutné, Súdny dvor rozhodol, že **zamýšľanú dohodu nemožno uzavrieť v jej súčasnej podobe**.

Napokon treba uviesť, že Parlament sa tiež pýtal, či sa má zamýšľaná dohoda z právneho hľadiska zakladať na článkoch 82 a 87 ZFEÚ (justičná spolupráca v trestných veciach a policajná spolupráca) alebo na článku 16 ZFEÚ (ochrana osobných údajov). V tejto súvislosti Súdny dvor odpovedal, že dohodu treba uzavrieť súčasne na základe článkov 16 a 87 ZFEÚ. Zamýšľaná dohoda totiž sleduje dva neoddeliteľné a rovnako dôležité ciele, a to jednak boj proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti, ktorý vyplýva z článku 87 ZFEÚ, a jednak ochranu osobných údajov, ktorá vyplýva z článku 16 ZFEÚ.

---

**UPOZORNENIE:** Členský štát, Európsky parlament, Rada alebo Komisia môžu získať stanovisko Súdneho dvora o tom, či je zamýšľaná dohoda zlučiteľná s ustanoveniami Zmlúv, alebo o právomoci na uzavretie tejto dohody. Ak je stanovisko Súdneho dvora záporné, zamýšľaná dohoda nemôže nadobudnúť platnosť, pokiaľ nie je zmenená alebo doplnená, alebo pokiaľ nedôjde k revízii Zmlúv.

---

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.*

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106